

LIBRIS | We know
books
MOSAB HASSAN YOUSEF
ÎMPREUNĂ CU RON BRACKIN

FIUL HAMASULUI

**TEROARE, TRĂDARE,
INTRIGĂ POLITICĂ
ȘI ALEGERI DE NECONCEPUT**

Traducere din limba engleză de
LIDIA GRĂDINARU

EDITURA OMNIUM
BUCUREȘTI • 2024

CUPRINS

Harta Israelului și a Teritoriilor ocupate / 9
Cuvânt din partea autorului / 11
Prefață / 13

CAPITOLUL 1: Capturat / 17
CAPITOLUL 2: Scara credinței / 21
CAPITOLUL 3: Frăția musulmană / 30
CAPITOLUL 4: Aruncarea cu pietre / 39
CAPITOLUL 5: Supraviețuirea / 49
CAPITOLUL 6: Întoarcerea unui erou / 57
CAPITOLUL 7: Radicalizarea / 63
CAPITOLUL 8: Ațâțarea flăcărilor / 68
CAPITOLUL 9: Armele / 81
CAPITOLUL 10: Abatorul / 88
CAPITOLUL 11: Oferta / 98
CAPITOLUL 12: Numărul 823 / 110
CAPITOLUL 13: Să nu ai încredere în nimeni / 119
CAPITOLUL 14: Răzmerița / 129
CAPITOLUL 15: Drumul Damascului / 138
CAPITOLUL 16: A Doua Intifadă / 152
CAPITOLUL 17: Sub acoperire / 163
CAPITOLUL 18: Cel mai căutat / 175

CAPITOLUL 19: Pantofii / 184

CAPITOLUL 20: Dezbinați / 194

CAPITOLUL 21: Jocul / 202

CAPITOLUL 22: Scutul defensiv / 214

CAPITOLUL 23: Protecția supranaturală / 224

CAPITOLUL 24: Arestul preventiv / 232

CAPITOLUL 25: Saleh / 244

CAPITOLUL 26: O viziune pentru Hamas / 257

CAPITOLUL 27: Adio / 267

Epilog / 278

P.S. / 282

Postfață / 287

Personajele / 305

Glosar / 309

Tabel cronologic / 313

Note / 315

*Capitolul 1***CAPTURAT**

1996

Am cotit cu micul meu Subaru alb pe unul dintre drumurile înguste care duc la principala autostradă din afara localității Ramallah din Cisiordania. Apăsând ușor pe frână, m-am apropiat încet de unul dintre nenumăratele puncte de control presărate pe drumurile care duc și vin de la Ierusalim.

— Oprește motorul! Oprește mașina! a strigat cineva într-o arabă stricată.

Fără avertizare, șase soldați israelieni au sărit din tufe și mi-au blocat mașina, fiecare ținând în mâini o mitralieră și fiecare mitralieră ațintită direct spre capul meu.

Panica mi s-a ridicat în gât. Am oprit mașina și am aruncat cheile pe geamul deschis.

— Coboară! Coboară!

Fără să piardă timpul, unul dintre soldați a smucit portiera, deschizând-o, și m-a azvârlit pe drumul plin de praf. Abia am avut timp să-mi acopăr capul înainte să începă bătaia. Dar chiar când încercam să-mi feresc fața, cizmele grele ale

soldaților au găsit repede alte ținte: coaste, rinichi, spate, gât, craniu.

Doi soldați m-au tras în picioare și m-au târât spre punctul de control, unde am fost forțat să îngenunchez după o baricadă de ciment. Mâinile mi-au fost legate la spate cu o brățară zimțată de plastic cu muchii ascuțite închisă mult prea strâns. Cineva m-a legat la ochi și m-a împins în partea din spate a unui jeep, pe podea. Cuprins și de frică și de mânie, m-am întrebat unde mă duceau și cât aveam să lipsesc. Aveam doar optsprezece ani și mai erau doar câteva săptămâni până la examenele de absolvire a liceului. Ce avea să se întâmple cu mine?

După un drum destul de scurt, jeepul s-a oprit. Un soldat m-a tras din spate și mi-a scos legătura de la ochi. Mijindu-mi ochii în lumina puternică, mi-am dat seama că eram la Ofer Army Base. Bază israeliană de apărare, Ofer era una dintre cele mai mari și mai sigure amenajări militare din Cisiordania.

În timp ce ne îndreptam spre clădirea principală, am trecut pe lângă mai multe tancuri blindate care erau acoperite cu prelate din pânză de cort. Uriașele movile îmi stârniseră curiozitatea ori de câte ori le văzusem din afara porților. Semănau cu niște bolovani uriași, supradimensionați.

Odată ajunși în clădire, am fost întâmpinați de un doctor care m-a „inspectat” repede, pare-se pentru a se asigura că eram apt să rezist la interogatoriu. Trebuie să fi trecut testul, pentru că, în câteva minute, am fost iar legat la ochi, mi s-au pus cătușe și am fost împins din nou în jeep.

În timp ce încercam să-mi răsucesc corpul astfel încât să intre în micul spațiu rezervat de obicei picioarelor, un soldat vânjos și-a pus cizma direct pe șoldul meu și mi-a înfipt în piept gura carabinei lui M16. Duhoarea fierbinte a gazelor de eșapament îmbiba podeaua vehiculului și mă sufoca. Ori

de câte ori încercam să îmi schimb poziția chinuită, soldatul împingea și mai adânc țeava armei în pieptul meu.

Pe neașteptate, o durere sfâșietoare mi-a săgetat corpul și mi-a făcut degetele de la picioare să se strângă. Era de parcă mi-ar fi explodat în țeastă o rachetă. Forța izbiturii venise de pe scaunul din față și mi-am dat seama că unul dintre soldați folosise patul carabinei lui pentru a mă lovi în cap. Oricum, până să apuc să mă apăr, m-a lovit iar, de data asta mai tare și în ochi. Am încercat să mă feresc, însă soldatul care mă folosea drept taburet pentru sprijinirea piciorului m-a tras în sus.

– Să nu te miști, că te împușc! a răcnit el.

Dar nu aveam încotro. De fiecare dată când tovarășul lui mă lovea, impactul mă făcea să mă dau involuntar înapoi.

Sub legătura aspră, ochii începeau să mi se umfle și îmi simțeam fața amortită. Sângele nu-mi mai circula prin picioare. Respiram prin icnete superficiale. Nu mai simțisem niciodată o astfel de durere. Dar mai rea decât durerea fizică era groaza că eram la mila a ceva neîndurător, a ceva crud și inuman. Mintea mi se învârtea în timp ce mă chinuiam să înțeleg motivele celor care mă torturau. Înțelegeam lupta și omorul din ură, furie, răzbunare sau chiar necesitate. Dar eu nu le făcusem nimic acestor soldați. Nu mă opusesem. Făcusem tot ce mi se spusese să fac. Nu reprezentam o amenințare pentru ei. Aveam mâinile legate, eram legat la ochi și neînarmat. Ce aveau în ei acești oameni de le producea atâta plăcere să îmi facă rău? Până și cel mai josnic animal ucide cu un motiv, nu doar de distracție.

M-am gândit cum avea să se simtă mama când va afla că fusesem arestat. Tata fiind deja într-o închisoare israeliană, eu eram bărbatul din familie. Aveam să fiu ținut și eu, ca el, luni și ani întregi în închisoare? Dacă da, cum avea să se descurce

mama și fără mine? Începeam să înțeleg cum se simțea tata — îngrijorat pentru familia lui și îndurerat de faptul că ne făceam griji pentru el. Lacrimile mi-au țâșnit din ochi când mi-am închipuit fața mamei.

M-am întrebat și dacă toți anii mei de liceu erau pe cale să fie pierduți. Dacă într-adevăr mă îndreptam spre o închisoare israeliană, aveam să ratez ultimele examene din luna care urma. Un torent de întrebări și strigăte îmi gonia prin minte chiar în timp ce loviturile continuau să cadă: *De ce îmi faceți asta? Ce am făcut? Nu sunt terorist! Sunt doar un puști. De ce mă bateți așa?*

Sunt destul de sigur că am leșinat de mai multe ori, dar de fiecare dată când mi-am venit în fire, soldații erau tot acolo, lovindu-mă. Nu aveam cum să evit loviturile. Singurul lucru pe care îl puteam face era să țip. Am simțit bila urcându-mi în gât și m-am înecat, vomitând și murdărindu-mă tot.

Am simțit o mare tristețe înainte de a-mi pierde cunoștința. Era acesta sfârșitul? Aveam să mor înainte ca viața mea să fi început măcar cu adevărat?

Capitolul 2

SCARA CREDINȚEI

1955-1977

Mă numesc Mosab Hassan Yousef.

Sunt fiul cel mare al șeicului Hassan Yousef, unul dintre cei șapte fondatori ai organizației Hamas. M-am născut în satul Ramallah din Cisiordania și fac parte din una dintre cele mai religioase familii islamice din Orientul Mijlociu.

Povestea mea începe cu bunicul meu, șeicul Yousef Dawood, care era liderul religios — sau imam — al satului Al-Janiya, situat în acea parte a Israelului pe care Biblia o numește Iudeea și Samaria. Mi-am adorat bunicul. Barba lui albă și moale îmi gădila obrazul când mă îmbrățișa și puteam să stau ore întregi să-i ascult glasul dulce cântând monoton *adhanul* — chemarea musulmană la rugăciune. Și aveam o mulțime de prilejuri să o fac, întrucât musulmanii sunt chemați să se roage de cinci ori pe zi. Psalmodierea corectă a *adhanului* și a Coranului nu e un lucru ușor, însă atunci când bunicul o făcea, suna magic.

Când eram copil, unii cântăreți mă deranjau atât de tare, încât îmi venea să-mi astup urechile cu cârpe. Dar bunicul

era un pătimaș, iar în timp ce cânta, își făcea ascultătorii să pătrundă adânc înțelesul adhanului. Credea fiecare cuvânt al acestuia.

Pe vremea când Al-Janiya era sub guvernare iordaniană și ocupație israeliană, acolo trăiau în jur de patru sute de oameni. Dar locuitorii acestui sătuc nu prea aveau nevoie de politică. Cuibărit între coline la câteva mile spre nord-vest de Ramallah, Al-Janiya era un loc foarte frumos și tihnit. Apusurile lui colorau totul în nuanțe de trandafiriu și violet. Aerul era limpede și curat, iar de pe multe dintre vârfulurile dealurilor puteai să vezi tocmai până la Mediterana.

În fiecare dimineață, la patru, bunicul era în drum spre moschee. Când isprăvea rugăciunile de dimineață, se ducea cu măgărușul pe câmp, lucra pământul, își îngrijea măslinii și bea apă curată din pârâul ce izvora din munte. Aerul nu era poluat pentru că o singură persoană în Al-Janiya avea mașină.

Când era acasă, bunicul primea cu bucurie un șuvoi constant de vizitatori. Era mai mult decât imam — era totul pentru oamenii din acel sat. Se ruga pentru fiecare nou-născut și șoptea adhanul la urechea pruncului. Când cineva murea, bunicul spăla și ungea corpul și îl înfășură în lințoliu. Bunicul îi căsătorea și îi îngropa.

Tata, Hassan, era fiul său preferat. Chiar de mic, înainte să i se ceară, tata se ducea în mod regulat cu bunicul la moschee. Pe niciunul dintre frații lui nu îi interesa islamismul ca pe el.

Alături de tatăl său, Hassan a învățat să cânte adhanul. Și la fel ca tatăl său, avea un glas și o pasiune la care oamenii răspundeau. Bunicul era foarte mândru de el. Când tata avea doisprezece ani, bunicul a spus: „Hassan, ai dovedit că te interesează foarte mult Dumnezeu și islamismul. Așa că am să te trimit la Ierusalim să înveți sharia”. Sharia este legea religioasă

islamică ce se ocupă de viața de zi cu zi, de la familie și igienă până la economie și politică.

Hassan nu știa nimic despre politică și economie și nu îl interesau deloc. Voia doar să fie ca tatăl lui. Voia să citească și să psalmodieze Coranul și să slujească oamenii. Dar era pe cale să afle că tatăl său era mult mai mult decât un lider religios de nădejde și un slujbaș public iubit.

Deoarece valorile și tradițiile au însemnat întotdeauna pentru poporul arab mai mult decât constituțiile și tribunalele guvernamentale, oameni precum bunicul ajungeau deseori la cel mai înalt nivel al autorității. Mai ales în zonele în care liderii laici erau slabi sau corupți, cuvântul unui lider religios era considerat lege.

Tata nu a fost trimis la Ierusalim doar ca să studieze religia; tatăl lui îl pregătea să conducă. Așa că în următorii ani tata a locuit și a studiat în Vechea Cetate a Ierusalimului, lângă moscheea Al-Aqsa — structura clasică cu dom aurit care, pentru majoritatea oamenilor din lume, definește din punct de vedere vizual profilul Ierusalimului. La vârsta de optsprezece ani și-a terminat studiile și s-a mutat în Ramallah, unde a fost imediat angajat ca imam al moscheii din Orașul Vechi. Plin de pasiunea de a-l sluji atât pe Allah, cât și pe poporul său, tata era nerăbdător să-și înceapă munca în acea comunitate, la fel cum făcuse tatăl său în Al-Janiya.

Dar Ramallahul nu era Al-Janiya. Primul era un oraș agitat. Cel din urmă era un sătuc liniștit. Când tata a intrat prima dată în moschee, a constatat cu uimire că doar cinci bătrâni îl așteptau. Se părea că toți ceilalți erau în cafenele sau cinematografe pornografice, îmbătându-se și practicând jocuri de noroc. Chiar și bărbatul care cânta adhanul în moscheea de alături trăsese un fir din minaret și instalase un microfon

astfel încât să poată continua tradiția islamică fără să-și întrerupă partida de cărți.

Tatei i se rupea inima pentru acești oameni, deși nu știa cum avea să ajungă vreodată la ei. Chiar și cei cinci bătrâni au recunoscut că veneau la moschee doar fiindcă știau că aveau să moară curând și voiau să ajungă în rai, dar măcar ei erau dispuși să asculte. Așa că tata a lucrat cu ce avea. I-a îndemnat pe acești bătrâni la rugăciune și i-a învățat Coranul. Într-un timp foarte scurt, au ajuns să-l iubească de parcă ar fi fost un înger trimis din cer.

În afara moscheii era altă poveste. Multora, dragostea tatei pentru Dumnezeu din Coran nu a făcut decât să le scoată în evidență abordarea neglijentă a credinței și s-au simțit jigniți.

— Cine este copilul ăsta care cântă adhanul? întrebau batjocoritor oamenii, arătând fața de copil a tatei. Locul lui nu e aici. E un agitator.

— De ce ne face de râs băiețelul ăsta? Numai bătrânii merg la moschee.

— Aș prefera să fiu câine decât să fiu ca tine, i-a strigat în față unul dintre ei.

Tata a îndurat în tăcere persecuția, fără să riposteze vreodată sau să se apere. Dar dragostea lui de oameni și compasiunea pentru ei nu l-au lăsat să renunțe. Și a continuat să facă munca pe care era chemat să o facă: să-i îndemne pe oameni să se întoarcă la islam și la Allah.

Își împărtășea grijele bunicului meu, care și-a dat repede seama că tata avea un zel și un potențial și mai mari decât crezuse el inițial. Bunicul l-a trimis în Iordania la studii islamice avansate. După cum veți vedea, oamenii pe care i-a cunoscut acolo aveau să schimbe esențialmente cursul istoriei familiei mele și chiar să influențeze istoria conflictului din Orientul

Mijlociu. Dar înainte de a continua, trebuie să fac o scurtă pauză pentru a explica unele aspecte importante ale istoriei islamice, care vă vor ajuta să înțelegeți de ce nenumăratele soluții diplomatice care au fost înaintate au eșuat fără excepție și nu pot oferi nicio speranță de pace.

Între 1517 și 1923, islamul — întruchipat de califatul otoman — s-a răspândit de la baza lui din Turcia pe trei continente. Dar după câteva secole de mare putere economică și politică, Imperiul Otoman a devenit centralizat și corupt și și-a început declinul.

Sub turci, satele musulmane de pe tot cuprinsul Orientului Mijlociu au fost supuse la persecuție și dări zdrobitoare. Istanbulul era mult prea departe, astfel încât califul nu putea să apere credincioșii de abuzurile săvârșite de soldați și oficialitățile locale.

În secolul al XX-lea, mulți musulmani erau deja decepționați și au început să caute un alt mod de viață. Unii au îmbrățișat ateismul comuniștilor de curând sosiți. Alții și-au îngropat problemele în alcool, jocuri de noroc și pornografie, multe dintre acestea fiind aduse de către occidentalii care au fost ademeniți în zonă de bogăția minerală și de industrializarea în dezvoltare.

La Cairo, în Egipt, un învățător tânăr și cucernic pe nume Hassan al-Banna deplângea soarta compatrioților lui care erau săraci, lipsiți de slujbe și credință. Însă el dădea vina pe Occident, nu pe turci, și credea că singura speranță pentru poporul său, mai ales pentru tineri, era întoarcerea la puritatea și simplitatea islamului.

Se ducea în cafenele, se urca pe mese și scaune și le ținea tuturor predici despre Allah. Bețivii își băteau joc de el. Liderii religioși îl contestau. Dar cei mai mulți oameni îl iubeau, pentru că le dădea speranță.

În martie 1928, Hassan al-Banna a fondat Societatea Fraților Musulmani, cunoscută de toată lumea drept Frăția Musulmană. Scopul noii organizații era să reclădească societatea în conformitate cu principiile islamice. În decursul unui deceniu, fiecare provincie din Egipt avea o filială. În 1935, fratele lui Al-Banna a înființat o filială în teritoriile palestiniene. Iar după douăzeci de ani, Frăția număra în jur de jumătate de milion de membri numai în Egipt.

Membrii Frăției Musulmane se trăgeau în mare măsură din clasele cele mai sărace și mai puțin influente — dar erau grozav de loiali cauzei. Dădeau din propriul buzunar pentru a-și ajuta semenii musulmani, cum cere Coranul.

Mulți oameni din Occident care, conform unui clișeu, îi cataloghează pe toți musulmanii drept teroriști, nu cunosc acea latură a islamului care reflectă iubire și milă. Islamul are grijă de săraci, văduve și orfani. Facilitează educația și asistența socială. Unește și întărește. Aceasta este latura islamului care i-a motivat pe acei lideri de la început ai Frăției Musulmane. Bineînțeles că există și cealaltă latură, cea care îi cheamă pe toți musulmanii la jihad, la luptă cu lumea până se constituie un califat mondial condus de un evlavios care guvernează și vorbește în numele lui Allah. Este important să înțelegeți și să țineți minte asta când pornim la drum. Dar să ne întoarcem la lecția de istorie...

În 1948, Frăția Musulmană a încercat să răstoarne guvernul egiptean pe care îl învinuia de laicizarea crescândă a națiunii. Totuși, răscoala a fost întreruptă înainte să prindă aderență,